

“גַּל עֵינַי וְאֵבִיטָה זְפֵלָאוֹת מִתּוֹרַתְךָ...” (תהלים קי"ט י"ח)
 “Uncover my eyes, that I may behold wonders from Your Torah...”

The day of Lag BaOmer – the 18th of Iyar is one of great significance. Throughout the ages, Lag BaOmer has been celebrated as a day of joy². For some, this day marks the conclusion of the period of mourning during the Sefirah, while for others it is just a small interruption in the mourning. Unlike nearly all other Yomim Tovim and days of celebration, Lag BaOmer is not explicitly mentioned in the Torah or the Gemara, and is only vaguely referenced in the Shulchan Aruch³. Even so, in many parts of Klal Yisrael, particularly in Eretz Yisrael, Lag BaOmer is a day of tremendous celebration and considered a full fledged Yom Tov.

Reasons to Celebrate: There are several reasons given to explain the celebration of Lag BaOmer:

- 1) The 18th of Iyar was the day when the Mon began to descend for Klal Yisrael in the Midbar⁴.
- 2) In the beginning days of Sefiras Haomer the 24,000 Talmidim of R' Akiva died⁵. On Lag BaOmer the dying ceased, prompting a cause for celebration. This is similar to the Yom Tov of Tu B'Av, which commemorates the cessation of the deaths of the Dor Hamidbar⁶. This reasoning generates an obvious question: The reason that the deaths stopped on Lag BaOmer was simply because all 24,000 Talmidim had died. Since no more Talmidim were left, obviously no more were dying. What sort of celebration commemorates the fact that no one was left⁷? Due to this question, some Acharonim suggest that the cause for celebration is not for the actual cessation of death, but rather for the ensuing events, as follows:
- 3) The Gemara tells us that after this tremendous tragedy of losing 24,000 Talmidim, R' Akiva traveled alone to the south, where he gathered five new disciples. They were: R' Yehuda, R' Meir, R' Shimon (Bar Yochai), R' Elazar, and R' Yose⁸. According to some Midrashim, there were seven Talmidim⁹. These were to be the main Tannaim to transmit the teachings of R' Akiva, and would be the main authors of the Mishna, Sifri, Sifra, and the Tosefta, the bulk of the recorded Torah Shebaal Peh¹⁰. R' Akiva gathered together these Talmidim and began teaching them on Lag BaOmer¹¹. On this day, the unbroken transmission of R' Akiva's Torah was restored, one of the primary sources of our Mesorah.
- 4) According to tradition, R' Shimon Bar Yochai was Niftar on Lag BaOmer of the year 3881¹². In honor of R' Shimon Bar Yochai, one of the greatest of the Tannaim, we commemorate his Yahrtzeit as a Yom Tov. We will IY"H expound on this point further below. Lag BaOmer is also the Yahrtzeit of the Rama¹³.

¹ ענין שמחת ל"ג בעומר אינו מפורש בשום מקום בתורה ובש"ס, אמנם המקובלים מצאו מרוזם בפסוק "עד הגל הזה" ע' שער הכוונות דף פ"ז ע"א, ומלת "גל" הוא אותיות ל"ג. ולפ"ז כתב בספר עד הגל הזה עמ' 11 שגם בפסוק "גל עיני ואביטה יש רמז לנפלאות וסודות התורה שנתגלו ביום ג'ל, ע"ש.
² הובא במאירי יבמות ס"ב ע"ס, ובמהרי"ל מנהגים, וכן בד"מ ס' תצ"ג א' וברמ"א שם ס"ב. וע' בשד"ח מע' אר"י אות ו' שהביא מכמה מקורות, וכן במורה אצבע להחיד"א אות רכ"ג. וכ"כ בסידור יעב"ץ ובחיי"א כלל קל"א סי"א, מג"א שם סק"ג, מט"מ ס' תרפ"ח וקש"ע ס' ק"כ ס"ו, שהוא מנהג פשוט לעשות יום זה יו"ט.
³ השו"ע השמיט כ"ז לגמרי, ורק מוזכר ברמ"א הנ"ל. ומטעם זה ערער עליה החת"ס שאין לעשות יו"ט בלי מקור, ע' לקמן.
⁴ שו"ת חת"ס יו"ד ס' רל"ג, שביום ט"ו באייר כלתה הלחם שבכליהם, ואיתא במדרש שהלכו ג' ימים בלא לחם, נמצא ירידת המן בי"ח באייר. והעיר מעצמו שזה נגד גמ' מפורשת בשבת פ"ז, וע' רש"י עה"ת שמות ט"ז א'.
⁵ יש הרבה גירסאות כמה תלמידים היו לר"ע. ביבמות ס"ד איתא שהיו לו י"ב אלף זוגים (חברותות) – דהיינו כ"ד אלף תלמידים, וכע"ז בכתובות ס"ג איתא שהיו לו כ"ד אלף תלמידים. אמנם בדרים נ' איתא שהיו לו כ"ד אלף זוגים – דהיינו מ"ח אלף תלמידים. וע' בר"ר פס"א ס"ג וכן בקה"ר פ"א איתא שהיו לו רק י"ב אלף תלמידים. וע"ע בתנחומא חיי שרה ס"ו שהיו לו רק ג' מאות תלמידים. וביבמות שם אמרינן שכולם מתו בפרק זה על שלא נהגו כבוד זל"ז. וכולם מתו במיתת אסכרא (שהוא הכי קשה שבמיתות). וע' מהרש"א שזה היה מדה כנגד מדה, וע"ע בעץ יוסף וביפה תואר.
⁶ תענית ל' ע"ב, לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב וכו' א"ר בב"ח אר"י: יום שכלו בו מתי מדבר.
⁷ במאירי שם הובא קבלה ביד הגאונים שביום ל"ג בעומר פסקה המיתה, וכן במהרי"ל (ע"ש שלדעתו מתו עד שבועות). וכ"כ המט"מ שם והקש"ע והגר"א בס' תצ"ג. והקשה הפר"ח שם ס"ב, לשמחה מה זו עושה, אם כולם מתו, ע"ש. ולכאורה משמחת ט"ו באב אינו ראי' כ"כ, דהא משמע במדרש (הובא ברש"י תענית שם, והוא במדרש פל"ב ה') שכל ערב ט' באב היה כרוז יוצא שכל אחד יחפור לעצמו קבר וישכבו שם הלילה, ובבוקר יש שחיו ויש שמתו, וכן בכל מ' שנה. ובשנה האחרונה שכבו שם ובבוקר כולם היו בחיים, ובגלל זה עשו יו"ט, שסברו שימותו ולא מתו (וצ"ע מה היה הספק, הא כל מנן כ' עד ס' נגזר עליהם והשאר לא). משא"כ בתלמידי ר"ע שכולם מתו, ואין מקום לשמחה. וע"ע במ"ב ס' תצ"ג סק"ז בשם הפמ"ג שלא פסקו עד ל"ד ורק התחילו לפסוק מל"ג, ע"ש.
⁸ יבמות שם, שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטיפרס, וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, והיה העולם שמם, עד שבא ר"ע אצל רבותינו שבדרום, ושנאה להם ר"מ ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע, והם הם העמידו תורה אותה שעה. תנא: כולם מתו מפסח ועד עצרת.
⁹ בר"ר שם, דהיינו אלו החמש וגם ר' יוחנן הסנדלר וראב"י. וי"א להוציא ר"א וראב"י ולעיל ר' נחמי' ור' חנינא בן חכניא.
¹⁰ סנהדרין פ"ו, סתם מתניתין רבי מאיר, סתם תוספתא ר' נחמיה, סתם ספרא רבי יהודה, סתם ספרי רבי שמעון, וכולהו אליבא דרבי עקיבא.
¹¹ טוב עין ס' י"ח וצויין כה"ח ס' תצ"ג סק"ז, וכ"כ הפר"ח, והשד"ח שם בשם זכר דוד, ובמעם לועז פ' יוצא עמ' תקע"ו. וע"ע בס' עד הגל הזה שדן במקור הדברים, וע"ע ביערות דבש ח"ב דרוש י"א ובס' פוקד עקרין לר' צדוק הכהן מלובלין אות ו'.
¹² סדר הדורות ערך רשב"י, פרי עץ חיים שער כ"ב פ"ו, ברק"י ס' תצ"ג סק"ד בשם י"א. וע' בטעמי המנהגים עמ' רנ"א שהביא מס' נופת צופים שרשב"י היה התלמיד האחרון שמת מהכ"ד אלף, ופשוט דא"א לומר כן, דהא מפורש ביבמות שהוא היה מהתלמידים החדשים, וכן העיר בס' המועדים בהלכה בהערה אחרי ההקדמה.

5) According to the Yaavetz, the day of Lag BaOmer is of great significance for Kabbalistic reasons. The full explanation of this is beyond our scope (see notes)¹⁴.

R' Shimon Bar Yochai: R' Shimon Bar Yochai or רשב"י, is the author of the Sifri and the Zohar¹⁵. He is also the same R' Shimon mentioned in thousands of places (2,245) in Midrashim and the Gemara¹⁶. According to most sources, רשב"י was Niftar on Lag BaOmer¹⁷. In the final hours of his life, רשב"י taught to his disciples many mystical secrets of the Torah, which were compiled in the Sefer "Idrah Zuta", a portion of the Zohar. He told his Talmidim at this time, that he had waited all his life to reveal these secrets to them, and only on the day of his death could he do so¹⁸. Since time would not have sufficed in one day to teach all of these great teachings, the sun remained stationary and would not set until רשב"י had concluded. This is one of the reasons for the Minhag to light bonfires on Lag BaOmer, to signify the extended light of the Lag BaOmer that year¹⁹.

Every year on Lag BaOmer, thousands participate in a pilgrimage to the gravesite of רשב"י, which is located on Mt. Meron. The earliest source for this Minhag is recorded by R' Ovadiah MiBartenura in a letter sent to his son, describing his travels in Eretz Yisrael²⁰. R' Chaim Vital, also describes how his Rebbe – the Arizal went to Meron on Lag BaOmer with his family and remained there for three days²¹. These are the earliest sources for gathering at the gravesite in Meron specifically. Generally speaking, the Minhag to gather at the gravesite of a Tzaddik to learn on the day of the Yahrtzeit is already mentioned in the Gemara Yevamos²².

Many Acharonim question the practice of Davening at the gravesites of Tzadikim and asking them to daven for us²³. This seemingly contradicts the fifth precept mentioned by the Rambam. The Rambam in his commentary to Mishnayos²⁴ lists thirteen basic precepts that are fundamental to our Emunah. The fifth of them is: "שהוא יתברך הוא הראוי לעבוד... ושלא יעשו כזה" – "That He (Blessed is He) [alone] is appropriate to serve, and not to do so to angels etc, even if it is only so they should act as a mediator [for our prayers], rather only to Hashem alone should our prayers be addressed." The Chasam Sofer explains, that all of Klal Yisrael is one body, each individual being only a small part of one greater united entity. Hence, when a person asks a Tzaddik to beseech Hashem on his behalf, it can be compared to a person's foot asking his mouth to speak for him, all being part of one body²⁵. The Gemara tells us that when Kalev was sent with the other Meraglim to spy on Eretz Yisrael, he first went to Chevron to Daven at the graves of the Avos, clearly illustrating the appropriateness of this practice²⁶.

Some have a Minhag to play with bows and arrows on Lag BaOmer. This is to signify that a rainbow (signified by the bow) never appeared during the lifetime of רשב"י, due to his great caliber. A rainbow is a sign of Divine judgment and retribution, which was allayed with the great merit of רשב"י²⁷. Another Minhag practiced by some, is to throw expensive garments into the bonfire in honor of רשב"י²⁸. Many Acharonim protested against this practice of destroying objects of value for no purpose²⁹.

¹³ כך הובא בס' בין פסח לשבועות עמ' ש"ב בשם ס' מסע מירון עמ' פ"ד, ושנוהגים לעלות לקברו ביום זה.
¹⁴ יסוד הדברים היא שיום ל"ג בעומר הוה הוד שבהוד שכולה דין. ואמרי' בסנהדרין דאם כל הב"ד מחייבים – זכאי, סידור יעב"ץ והובא בחת"ס שם.
¹⁵ סתם ספרי ר"ש, ע' לעיל.
¹⁶ ע' ס' מדות רשב"י.

¹⁷ ע' בש"ח שהביא דיש טעות בגרסאות כתבי ר"ח ויטאל, ו"א שלא כתוב שם ש"ל"ג בעומר הוא יום פטירת רשב"י, וע' מש"כ לעיל.
¹⁸ זוהר ח"ג דף רצ"א ע"ב, והאידרא זוטא היא המשך של הס' אדרא רבא, ולשון "אידרא" הוא יוניתי ופירושו "ישיבה", בני יששכר חודש אייר מאמר ג' אות ז'.
¹⁹ בני יששכר שם אות ו', טעמי המנהגים אות תר"ו, ושם הוסיף עוד טעם משום דכל שבוע מספח"ע הוא כנגד א' מז' קולות שבתהילים, ושבוע זו כנגד "קול ה' חוצב להבות אש", ע"ש.

²⁰ האגרת משנת רמ"ט נדפס בס' דרכי ציון, ומשם לכמעט לס' הלולא דרשב"י עמ' י"ג, וטעמי המנהגים עמ' רס"ו, ושם הוא מתאר איך שביום זה באים מכל הסביבות ומדליקין אבוקות גדולות וכו'. וע' שד"ח שם.

²¹ שער הכוונות דרוש ל"ג בעומר תקכ"ז, וכן בס' פרי עץ חיים שער ספה"ע פ"ז.
²² ע' יבמות קכ"ב וברש"י ד"ה תלתא ריגלי שהביא בשם הגאונים דיום שמת בו אדם גדול קובעים אותו לכבודו ומדי שנה בשנה כשמגיע אותו יום מתקבצים תלמידי חכמים מכל סביביו ובאים על קברו עם שאר העם להושיב ישיבה שם.

²³ ע' פ' הר"י בן יקר (רבו של רש"י, ע' סנהדרין צ"ב ע"ב רש"י ד"ה הומק) על התפילה (ענין נפילת אפים), שכתב דמותר להתפלל למלאכים מטעם דהוה כמו תפילה על קברי צדיקים שמותר לשאול מהם להתפלל עלינו. ובסוף מחלק דצדיקי הדור אחראים על דורם משא"כ מלאכים, ומסיק דכוונת הפיוט "מלאכי רחמים" הוא על חסידי הדור אשר בארץ המה, ע"ש וכ"כ בס' מלחמת מצוה מר"מ מנרבונה (א' מהראשונים). ופשוט דא"א לפרש כן בפזמון של "מלאכי רחמים משרתי עליון" וב"מדת הרחמים". (אמנם שו"ר בארחות חיים ספינקא ס' תקפ"א שכתב דכוונת "עלינו התגלגלי" הוא על הש"ץ, ע"ש). וראיתי בס' שיח תפילה (ס' הזכרון) במאמרו של רש"א שטרן שכתב עוד טעם פשוט לחלק דטעמא דאסור לשאול מהמלאכים דאתי למסרך וכדלעיל ובצדיקים אין לחשוש לזה. ובס' ישמענו סלחתי על פי' הסליחות בהקדמה רעה להביא א' להתיר מהילקוט ראובני (בראשית) שהקב"ה שיתף המלאכים במעשה בריאת האדם כדי שיעוררו עליו רחמים. ולי הצעיר אין נראה ראייתו כ"כ דעדיין יתכן דאסור לשאול מהם כך, רק שבעצמם יעוררו רחמים, ופשוט. וע' מש"כ בגליון #24 בענין זה.

²⁴ פיה"מ להרמב"ם סנהדרין פ"י העיקר החמישי.
²⁵ המהר"ל עצמו בנתיב העבודה הקשה כן ע"ע ותירוצו מאד סתומה. ובחת"ס שם פירש כמש"כ. וע' שו"ת לבושי מרדכי (יו"ד מהדו"ת ס' קל"ב) דמצוה לילך אליהם שיתפללו, ע"ש. ואם הטעם משום שמא יטעו אחריהם כהמהר"ם, נראה דלא קשה בכלל וכמש"כ לעיל.

²⁶ סוטה ל"ד ע"ב, ועילו בנגב ויבא עד חברון - ויבאו מבעי ליה, אמר רבא: מלמד, שפירש כלב מעצת מרגלים והלך ונשתטח על קברי אבות, אמר להן: אבותי, בקשו עלי רחמים שראשית מעצת מרגלים.

²⁷ רושלמי ברכות פ"ט ר"א ב, כל ימיו של רשב"י לא נראתה הקשת בענן, וע' כתובות ע"ז, ששאלוהו אם היה קשת, וענה שכן היה, ומסיק שם שבאמת לא היה. וע' בני יששכר הנ"ל אות ד' וה' שהאריך לבאר מנהג זה.

²⁸ המקור המפורסמת היא בשם ר' חיים נ' עטר ששרף בגדים יקרים לכבוד רשב"י, הובא במסע מירון מספר ארץ חיים, ומשם לכל הספרים העוסקים על ענין זה.

Furthermore, the Chasam Sofer spoke out against the entire concept of making a Yom Tov on a day that is not mentioned in the Gemara, especially designating a specific place for the festivities³⁰. Other Acharonim further object to the Yom Tov on Lag BaOmer, since the day that a Tzaddik was Niftar is not a day for celebration³¹. The Shulchan Aruch lists many days throughout the year when pious individuals fast to commemorate the Yahrzeit of a Tzaddik. In fact according to some versions, the 18th of Iyar (Lag BaOmer) is a fast day to commemorate the death of Yehoshua Ben Nun³².

Several explanations are given to counter these arguments. Some say that רשב"י himself requested that his Yahrzeit should be a day of celebration³³. Another explanation is that רשב"י has the ability to defend us against all Heavenly accusations and he does so on this day³⁴. A third explanation is that the celebration is to commemorate the revealing of the "Idrah Zuta" by רשב"י on the final day of his life³⁵.

Haircuts, Weddings etc: According to the Mechaber, the period of mourning of the Sefirah does not end until the 34th day of the Omer in the morning. The Rama argues that already on Lag BaOmer morning the period of mourning concludes, and one may take a haircut etc³⁶. Lag BaOmer night, according to the Maharil the Halachos of mourning still apply. Other Acharonim argue that already at night the mourning has lifted³⁷. Similarly, according to the Mechaber, weddings should not take place until the 34th day. Most Poskim permit weddings to take place on Lag BaOmer itself by day³⁸. Regarding listening to music, the Poskim do not mention the issue, and it would seemingly be included in the Halachos of making a wedding. However, the Minhag is to be lenient with both weddings and music and to permit them already at night.

גוט שבת,
מאיר הלוי הלמן
פעיה"ק תובב"א

תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו ימליץ טוב בעדינו, אדונינו בר יוחאי

²⁹ע' חקרי לב מה"ב יו"ד ס' י"א, שאסור משום בל תשחית, וכן בשו"ת שו"מ מהד' חמישאי ס' ל"ט. אמנם בשו"ת תורה לשמה ס' ת', ובישועות מלכו ח"ב דף ע"ו, וכן בקונ' כבוד מלכים (שכולה עוסק בענין זה) הגינו על מנהג הזה, ע"ש. וע' בשו"ת אוריין תליתאי ס' נ"ב שקילס דברי ס' כבוד מלכים.

³⁰שו"ת חת"ס יו"ד ס' רל"ג ע"ש.

³¹שו"מ שם, ופר"ח ס' תצ"ג.

³²שו"ע תק"פ ס' ב, ושם איתא שיום פטירת יהושע ב"נ היה ביום כ"ו ניסן, וי"ג כ"ח, ע' מ"ב. אולם בס' שרשי מנהג אשכנז ח"ג עמ' 262 הביא בשם סידור ארץ ישראל שהגירסא הנכונה היא י"ח אייר. וע"ע ביערות דבש ח"ב דרוש י"א של"ג בעומר הוא יום תשובה.

³³חיד"א במורה באצבע אות רכ"ג. וכן בהסכמת ר' אברהם אשכנזי לקונ' כבוד מלכים, וע' שער הכוונות דרוש ל"ג בעומר תקכ"ז.

³⁴ע"פ הגמ' סוכה מ"ה ע"ב, ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחי: יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה, ואילמלי אליעזר בני עמי - מיום שנברא העולם ועד עכשיו, ואילמלי יותם בן עוזיהו עמו - מיום שנברא העולם עד סופו. תירוץ זה הובא במסע מירון עמ' ע"ב בשם שיח יצחק.

³⁵טעמי המנגים עמ' רס"ח בשם שער יששכר.

³⁶שו"ע ורמ"א תצ"ג ס"ב.

³⁷הרמ"א הביא דברי מהריל, דאין להסתפר עד הבוקר, וכ"כ בכה"ח, אמנם בא"ר ופר"ח ושו"ע הרב כתבו להקל, והובא במ"ב ובשע"ת.

³⁸ב"ח, רמ"א, מג"א, שו"ע הרב, שכנה"ג הובא בפמ"ג. ובחלקת יעקב מהדו"ח או"ח ס' ר"ז מתיר בלילה בשעה"ד, ובאג"מ או"ח ח"א ס' קנ"ט מתיר לכתחילה.